

Datum: 2025-03-03
Handläggare: Nese Zuberi
Diariernr: 2025.014 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Återrapportering och revidering av måltidsprogram, särskilt boende

Ärendebeskrivning

I Alingsås kommun är måltider inom särskilt boende en upphandlad tjänst som utförs av en lokal privat utförare. Alingsås kommun har ett program för uppföljning av privata utförare som antogs av kommunfullmäktige den 27 oktober 2021, § 216. För kommungemensamma avtal såsom kostavtalet ansvarar kommunstyrelsen. Kostenheten ansvarar för uppföljning av ställda krav i avtalet och återrapportering sker till kommunstyrelsen och berörda nämnder. Enligt vård- och omsorgsnämndens beslut den 17 december 2021, § 86 ska kostenheten återrapportera uppföljningspunkter i måltidsprogrammet för särskilt boende till nämnden.

Förvaltningens yttrande

Verksamhetsåret 2024 är tredje året med Sodexo som leverantör. Kostenheten har tillsammans med leverantören arbetat med att sätta rutiner samt arbeta med utveckling av bland annat optionen kring utveckling av kvalitén på måltiden.

I rapporten redovisas svinmätning för våren och hösten 2024. Mätningarna visar på ett ökat svinn mot föregående år. Denna förändring beror troligtvis på att leverantören under 2023 tydligt mätt upp hur mycket mat det ska vara i varje kantin utifrån beräkningar i verksamhetssystemet Matilda samt i det nya kantinsystemet.

I bilagan redovisas kvalitetsmätning nyckeltal för 2024 andel närproducerad mat, andel ekologisk mat, andel serverade portioner per kategori (vegetarisk, kött, fisk, fågel) samt andel lagad mat från grunden. Leverantören har uppnått 20,4 procent andel ekologisk mat, vilket är en minskning från föregående år med 1,8 procent. Det innebär 8,4 procent mer än det inskrivna kravet i avtalet på 12 procent.

Under 2024 har det inkommit 71 avvikelser som avser vård- och omsorgsförvaltningen, vilket är en minskning med 54 avvikelser jämfört med 2022. Den mest frekventa avvikelserna har varit att del av måltid saknas.

Optionen som möjliggör att kostenheten kan utveckla kvalitén på maten enligt Alingsås kommuns livsmedelsprogram och andra riktlinjer inom Alingsås kommun, har under 2024 utnyttjats med 3,7 mnkr, varav 1,6 mnkr inom vård- och omsorgsnämndens verksamhet. Detta är en ökning med 200 tsk i jämförelse med föregående år. Det köps exempelvis in närproducerat kött från lokal leverantör samt även bröd från bagerier i Alingsås. Utöver det har optionen använts till att säkerställa närproducerad pasta, kyckling och färsk fisk.

Närproducerat enligt steg 1 i livsmedelsprogrammet som avser inköp av livsmedel inom Alingsås kommun uppgår i år till 2 procent, varav hela andelen av inköp är gjorda till vård- och omsorgsförvaltningen. Mätningen visar en minskning med 0,6 procent i jämförelse med föregående år, där dock kravet inom 2 procent uppfylls.

Socialstyrelsens brukarundersökning visar att Alingsås låg över rikssnittet på frågan kring om maten smakade bra. Resultatet i Alingsås var att 74 procent svarade att man tyckte maten smakade mycket bra eller ganska bra. Motsvarande resultat för riket var 72 procent.

Kostenheten träffar enheterna och brukarna inom äldreomsorgen en gång per år. Syftet med dessa träffar är att kunna informera i aktuella kostfrågor samt skapa forum för brukarna att kunna lämna synpunkter kring mat och måltid.

Måltidsprogram för särskilt boende har reviderats av kostenheten, då *Nationella riktlinje för måltider i äldreomsorgen* samt *Nordiska näringsrekommendationer* har uppdaterats. Även vissa redaktionella ändringar är gjorda i måltidsprogrammet.

Bilagor:

- Måltidsprogram för särskilt boende
- Uppföljning kostavtal vård- och omsorgsförvaltningen

Ekonomisk bedömning

Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut

Förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden

1. Återrapportering av Måltidsprogram för särskilt boende godkänns.
2. Revidering av Måltidsprogram för särskilt boende godkänns och ersätter därmed tidigare version som antogs av vård- och omsorgsnämnden den 26 april 2022, § 35.

Beslutet ska skickas till

Kost- och lokalenheten, kommunledningskontoret

Veronica Strömsten
Förvaltningschef

Nese Zuberi
Tf. avdelningschefs särskilt boende